

LUKOVSKÝ ZPRAVODAJ

městys Lukova

2/2022 ČERVENEC

Vážení spoluobčané,

právě dostáváte prázdninové číslo Lukovského zpravodaje, ve kterém Vás informujeme o činnosti zastupitelů nejen v prvním pololetí letošního roku, ale ohlížíme se i za uplynulým obdobím, které pro mne i zastupitele znamenalo čtyři roky ve funkci. Během čtyř let jsme vlivem celosvětové pandemie zažili společně s Vámi různá omezení, jak společenského, kulturního, tak i pracovního života. Nebylo to vždy lehké, ale věřte, že jsme se všichni vždy snažili pracovat tak, abyste byli spokojeni. Samozřejmě, i dnes nám náš život narušují jiné události, jako je třeba neustálé zdražování, vysoká inflace nebo právě probíhající válka na Ukrajině.

Je však třeba myslet na budoucnost a nepřestat pracovat, budovat, a hlavně se také radovat, že jsme zdraví a máme kolem sebe své blízké, na kterých nám záleží. Život je na řešení malicherných věcí přece jen velmi krátký, proto se snažme o vzájemné porozumění a ohleduplnost, která nikoho z nás nic nestojí. Dovolte mi, abych Vám za sebe i za zastupitele popřál klidné a příjemné prožití druhé poloviny letošního roku a dětem krásné prázdniny.

Marek Langer

starosta městys Lukov

Na obnoveném fotbalovém hřišti hráli před „Pálením čarodějnic“ fotbal ženatí proti svobodným.

INVESTICE: CO SE NÁM BĚHEM ČTYŘ LET PODAŘILO

Nové víceúčelové hřiště pro pět sportů

O dotaci na nové multifunkční hřiště s umělým povrchem na volejbal, malou kopanou, florbal, košíkovou a vybíjenou požádal městys Ministerstvo pro místní rozvoj. Druhé, fotbalové hřiště má nový travnatý povrch. Nejprve se na něm odstranil starý trávník, místo něj byl navezen křemičitý písek, který byl zapraven do hlíny, a byla zasetá tráva. Současně bylo instalováno zavlažování. Vybudování nového multifunkčního hřiště a úprava stávajícího fotbalového hřiště vyšly celkem na 2 880 019 korun, přičemž dotace představuje 1 855 400, městys ze svého rozpočtu zaplatil 1 196 174.

Hasičský automobil za více než milion

Ministerstvo vnitra vyhovělo žádosti městyse o dotaci na nový dopravní hasičský automobil a schválilo částku 450 tisíc korun. Stejně tak Jihomoravský kraj, který poskytl 300 tisícovou dotaci. Lukov tak za hasičské auto zaplatil jen 250 065 korun.

Technika na sněh i na sečení trávy

Protože komunální technika městyse vyžadovala stále častější a finančně náročnější opravy, zastupitelé rozhodli o nákupu nové. Na základě průzkumu trhu a výběrového řízení městys pořídil traktůrek na sečení trávy, komunální traktor značky KIOTI s přídatným ramenem na sečení svahů, s rotačním koštětem na sněh, s rozmetadlem na zimní posyp a s čelním nakladačem za 1 710 940 korun. Bohužel na její pořízení nelze žádat dotaci z žádného dotačního programu, ty jsou vypsané jen pro majitele lesů.

Obnova kulturního domu a nová prodejna potravin

Nevyužitá část kulturního domu, kde bývala družstevní kuchyň, byla za 1 140 506 korun přestavěna na prodejnu potravin. Protože není možné žádat o dotaci na výstavbu komerčních prostor, byla tato částka uhrazena z úspor městyse. Na rekonstrukci zbývajících částí kulturního domu žádal městys koncem loňského roku o dotaci Ministerstvo pro místní rozvoj, která však při letošním vyhodnocování projektů nebyla přiznána.

Zeleň na návsi

Revitalizace zeleně v okolí kulturního domu stála městys Lukov 197 578 korun. Na ni na podzim naváže obnova ulice od Penzionu U Všečeků po kostel svatého Jiljí. Na tuto rekonstrukci byla přidělena dotace 3 544 695 korun z celkové částky 4 170 229 korun, což představuje 85 procentní úhradu nákladů.

Obecní byt i proměna úřadu

Protože budova Úřadu městyse byla příliš velká a nebyla zcela využívána, zastupitelé se rozhodli ji téměř kompletně přestavět. Byla zmenšena část sloužící pro potřeby úřadu a ze zbylé části byl vybudován nájemní byt. Náklady na přestavbu úřadu vyšly na 69 926 korun, na byt 498 821 korun.

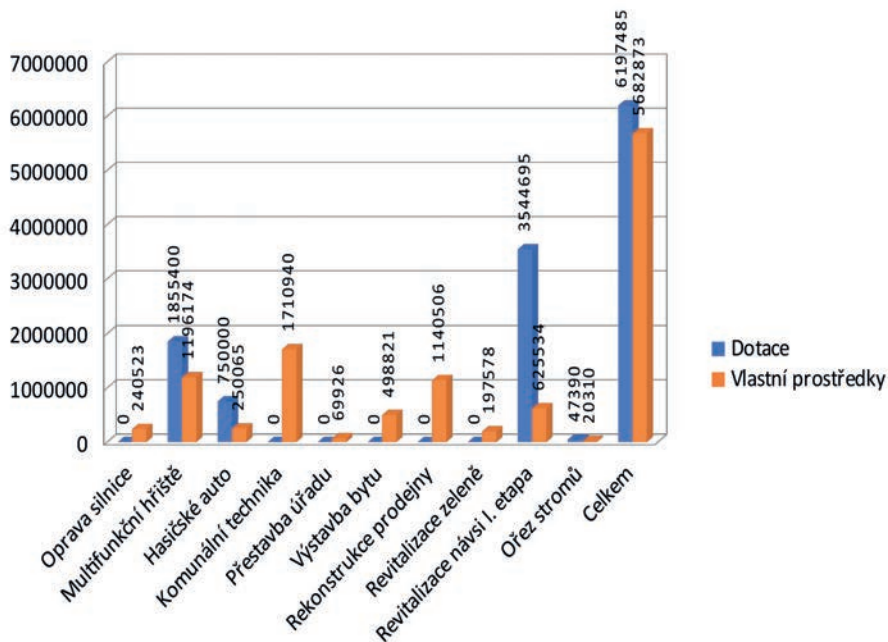
Oprava silnice nad Penzionem u Hrádku

Došlo k úplné rekonstrukci silnice o velikosti 200 metrů čtverečních nad Penzionem u Hrádku. Dále byly posunuty dešťové vpusti u kulturního domu na okraj silnice, aby lépe zachytily vodu stékající podél obrubníků. Tato investice vyšla na 240 523 korun.

Ořezání nebezpečných dřevin

Byly upraveny dřeviny, které se nebezpečně nakláněly. Šlo o stromy u rybníka, o lípy a hrušku u Čabalů, o břízu u Čermáků a břízu v parčíku v Nové Vsi. Úpravy vyšly na 67 700 korun, z toho část pokryla dotace Jihomoravského kraje ve výši 47 390 korun. Městys ze svého zaplatil 20 310 korun.

Graf znázorňuje poskytnuté dotace a částky hrazené z rozpočtu městyse:

ZA ODPAD MĚSTYS DOPLÁCÍ

V následující tabulce je uveden přehled příjmů a nákladů, které Lukov přijal a vynaložil na likvidaci smíšeného komunálního odpadu v letech 2018 až 2021. Výdaje na odvoz plastů stouply za toto období dvojnásobně, protože se zvýšil i počet svozů, a to z měsíčních na čtrnáctidenní. Náklady za svoz papíru se navýšily zhruba o polovinu, důvodem bylo zavedení popelnic na papír do domácností (tzv. malá separace). Náklady za bioodpad nebo za nebezpečný odpad klesly o více jak 50 procent. Celkové náklady pak zůstaly zhruba na stejné úrovni. Příjmy obce za úhradu nákladů souvisejících s odpadovým hospodářstvím jsou vyšší, posílily o 35 procent, dvojnásobně především stoupla platba za využití obalových odpadů k recyklaci (EKO-KOM). V celkovém souhrnu pak uvedené údaje znamenají, že obec proti roku 2018 sice snížila o 37 procent svůj podíl na financování této činnosti, ale že stále musí z vlastního rozpočtu doplácet, v roce 2021 částkou 32 697 korun.

Do budoucna nemůžeme předpokládat, že svoz odpadů bude cenově zvýhodněn, pravděpodobně tomu bude spíše naopak. Musíme proto každý přistupovat k třídění toho, čeho se zbavujeme, zodpovědně a mít přitom i na paměti, že nejlepším způsobem, jak snížit negativní dopad komunálního odpadu na životní prostředí, je snižovat jeho objem. Všichni si přece přejeme, aby naše děti a další pokolení, neměli v budoucnosti z naší planety jen hromadu neodstranitelných odpadů, s nimiž by byli nuceni zápasit. Prosíme proto všechny spoluobčany v tomto směru o spolupráci a děkujeme.

Vladimíra Hochová
místostarostka

Meziroční srovnání příjmů a nákladů odpadového hospodářství

Příjmy:	2018	2109	2020	2021	Náklady za:	2018	2019	2020	2021
Občané	101576	107510	104040	113500	Svoz skla	5934	5934	5934	5934
Podnikatelé	28558	35705	37857	36340	Svoz plastu	24689	30898	30971	50666
Chalupáři	6598	8640	9240	9500	Svoz papíru	13597	13596	13597	21591
Eko-kom	33933	48276	49915	69824	Svoz kovu	3726	3726	3736	3726
					Bioodpad	50893	21608	20883	23669
					Nebezpečný odpad	4477	941	5645	1815
					Elektro 2018/nákl. na sběr. místo	0	5200	5000	5480
					Objemný odpad	22067	26366	35905	24493
					Komunální odpad	129030	123808	127449	124487
Celkem	170665	200131	201052	229164	Celkem	259413	232077	249120	261861
Doplatek obce	-88748	-31946	-48068	-32697					

O ČEM JEDNALI ZASTUPITELÉ

PROSINEC 2021

Jeden dům je nezkolaudovaný

Ostrá výměna názorů proběhla mezi zastupiteli a manželi, kteří přišli na zastupitelstvo. V termínu nezkolaudovali rodinný dům na jednom z osmi stavebních míst (u silnice směrem na Horní Břečkov), k nimž městys nechal vybudovat inženýrské sítě a komunikace. Získal na to dotaci od Ministerstva pro místní rozvoj s podmínkou, že všech osm domů bude zkolaudováno k 14. 2. 2019. Ministerstvo na základě žádosti městysy prodloužilo termín kolaudace do 14. 2. 2022. Za porušení podmínek – nezkolaudováním domu do tohoto termínu, je městys povinen vrátit dotaci 50 tisíc korun za každé stavení místo. Vzhledem k výhodné prodejní ceně pozemků městys tuto povinnost přenesl na stavebníky. O čemž byli informováni i manželé nezkolaudovaného domu. Městys proto od nich při prodloužení termínu kolaudace požadoval 50 tisíc korun pro případ, že by jej nedodrželi. Obsahoval to i návrh dodatku kupní smlouvy, s nímž ale manželé nesouhlasili pro údajně nepřijatelné podmínky. Městys proto po opakovaném bezúspěšném jednání s nimi přistoupil podle kupní smlouvy z roku 2017 k uplatnění smluvní pokuty ve výši 10 tisíc korun za každý započatý měsíc, v němž nebude dokončena hrubá stavba.

Manželka stavebníka na zastupitelstvu sdělila, že jsou ochotni zaplatit 50 tisíc korun, ale nesouhlasí s Dodatkem kupní smlouvy, především se sankcemi. Současně uvedla, že firma, která jim měla stavět dům, začala prakticky až o tři roky později, navíc manžel měl těžké zranění, které jim stavbu znemožnilo. Tím, že městys má předkupní právo na pozemek, nemohli získat v bance úvěr, navíc přišel covid-19 a uzavřel hranice do naší republiky z Vídně, kde žijí. Hrubou stavbu domu nakonec dokončili v roce 2020. Nabídli, že zaplatí 50 tisíc korun, až se městys vyváže z předkupního práva, což pro je pro městys nepřijatelné, už kvůli dodržení podmínek pro přidělení dotace. Zastupitelé se nakonec dohodli, že pokud manželé podepíší dokument o 50 tisícové smluvní pokutě a uhradí ji do 31. ledna 2022, bude na katastru nemovitostí zrušeno předkupní právo městysy na pozemek. Pokud to nedodrží, obrátí se na soud.

Poznámka: Manželé již částku dle dohody uhradili a předkupní právo bylo vyvázáno.

Odysea: Ořezané túje na hřbitově

Hostem na zastupitelstvu byl také Josef Urban, který se omluvil, že bez svolení ořezal túje na hřbitově. Aby to alespoň částečně napravil, hřbitovní zeď natřel. Zastupitelé mu uložili, aby znehodnocené túje pokácel a místo nich vysadil nové, přiměřené velké túje. On sdělil, že túje kácet nechce, protože jsou zdravé a silné. Opět navrhl, že na volné místo po ořezu dosadí okrasné keře.

Také se mu nelíbilo, že na „Dohodě o nápravě nepovoleného ořezu tújí“ je jen starostův podpis a žádá proto o vyjádření ostatní zastupitele. Své podpisy na důkaz souhlasu připojilo pět ze šesti přítomných. J. Urban přesto s dohodou nesouhlasí a odmítá ji podepsat. Žádá o opětovné projednání pokácení poškozených tújí se Správou Národního parku Podyjí. Zastupitelé situaci zatím neuzavřeli, vzali ji na vědomí.

K tomu se vyjádřil starosta Lukova Marek Langer: „Dohoda byla vyhotovena na základě

přestupkového řízení z loňského listopadu, kde se J. Urban podpisem zavázal splnit podmínky nápravy nepovoleného ořezu, a to vykácet ořezané tůje a vysázet nové stromy, které doporučí Správa Národního parku Podyjí. Na splnění této povinnosti měl čas do 30. dubna letošního roku. Vzhledem k tomu, že toto nedodržel, proběhlo druhé přestupkové řízení letos 30. června, které bylo svoláno přestupkovou komisí ve Vranově nad Dyjí. Zde opětovně nebyla s J. Urbanem možná jakákoliv dohoda v rámci slušného jednání, proto trvám na úhradě škody, která vznikla Lukovu na základě znaleckého posudku.“

Jak je to se zimní údržbou silnice do Milíčovic

Zastupitelé pověřili starostu městyse, aby jednal o zimní údržbě silnice z Lukova do Milíčovic se znojemskou Správou a údržbou silnic, která má tuto komunikaci ve správě. Pokud by se městys začal starat o jakoukoliv vozovku s označením „Silnice se v zimě neudržuje“, musí za ni převzít kompletní zodpovědnost po celou dobu zimní údržby. Na základě písemné žádosti zaslané na Správu a údržbou silnic Znojmo bylo městysi přislíbeno, že v rámci možností budou silničáři vozovku alespoň pluzením udržovat.

Lukov přispěje na veřejnou dopravu

Podle rozhodnutí zastupitelstva Jihomoravského kraje - příspěv ročně stokorunou za každého obyvatele obce do Fondu integrovaného dopravního systému, zastupitelé schválili částku 25 tisíc korun na autobusovou dopravu.

BŘEZEN 2022

Hájenska a její zahrada

Městys má zájem směnít své pozemky za nevyužívanou zahradu za hájenkou, která je v majetku Správy Národního parku Podyjí. Správa parku nechala vypracovat znalecké posudky na pozemek i na hájenku. Pokud by se obě strany dohodly, městys plánuje přestavět hájenku na chráněné bydlení.

Jednota i letos žádala o dotaci

Spotřební družstvo Jednota Moravský Krumlov požádalo městys o dotaci z programu „Podpora provozu venkovských prodejen v Jihomoravském kraji“. Žadatelem musí být vždy obec a současně je nutná i její finanční spoluúčast. Protože byla v kulturním domě na náklady městyse letos vybudována nová prodejna, kterou bude Jednota využívat, zastupitelé se rozhodli pro tentokrát žádosti nevyhovět.

DUBEN (7. 4.)

Rozpočet: městys čeká obnova návsi

Zastupitelé projednali a schválili rozpočet městyse na letošní rok. Obyvatelé Lukova se s ním mohli seznámit jak na webu, v sekci úřední deska, tak na vývěsce na budově úřadu. Příjmy představují 6 325 400 a výdaje 23 181 500 korun. Rozdíl 16 856 100 bude hrazen z úspor z minulých let. Městys v letošním roce čeká řada investic jako například revitalizace návsi, oprava kulturního domu, II. etapa vybudování zóny aktivního odpočinku, opravy místních komunikací.

Obecní byt je třípokojový

Čtyři žádosti o pronájem nového obecního bytu se sešly na stole zastupitelů. Ti je posoudili a vybrali jednu žadatelku, s níž byla uzavřena nájemní smlouva na dobu určitou, a to od května do konce prosince letošního roku. Nájemní smlouva může být podle zájmu žadatelky prodloužena. Výše měsíčního nájemného - 5 200 korun plus platba zálohy na energie, zohledňuje náklady na vybudování bytu, které představují necelého půl milion korun. Tato investice se městyši vrátí během deseti let.

DUBEN (27. 4.)

Další sezonní občerstvení

Pronájem plochy před Penzionem U Všetečků na dobu určitou, a to do konce letošního srpna odsouhlasili zastupitelé. Místo bude během letní sezony využíváno jako předzahrádka k posezení a odpočinku. V následujících měsících je naplánována rekonstrukce tohoto prostranství.

Zastupitelé odsouhlasili i druhou žádost o pronájem předsálí, výčepu a sociálního zařízení v kulturním domě i veřejného prostranství před ním, a to do 31. října letošního roku. Žadatelka zde plánuje občerstvení s posezením.

Počet zastupitelů se nezmění

O zachování stejného počtu sedmi členů zastupitelstva městyse Lukov po zářijových komunálních volbách se jednohlasně rozhodli zastupitelé. Jde o volební období na léta 2022 až 2026.

Policisté řešili pět přestupků

Strážci zákona předložili zastupitelům „Výroční zprávu Policie ČR o stavu veřejného pořádku v katastru městyse Lukov“ za rok 2021. Během loňského roku policisté řešili pět přestupků, z toho počtu byly dva proti občanskému soužití, jeden proti majetku (drobná krádež), jeden se týkal veřejného pořádku a další dopravy. Za poslední jmenovaný byla udělena bloková pokuta. Zastupitelé vzali zprávu na vědomí.

Zahradní párty stan i betonový plot

Dva párty stany (zelené a červené barvy) na kulturní a společenské akce v Lukově jsou používáním zničené a neplní tak svoji funkci. Městys proto koupí nový, a to za 28 400 korun.

Zastupitelé se také dohodli, že dvůr úřadu městyse uzavře betonový plot. Starosta zajistí cenovou nabídku na jeho vybudování.

ČERVEN

Závěrečný účet za loňský rok byl schválen

Zastupitelé projednali a souhlasili s návrhem Závěrečného účtu městyse Lukov za rok 2021, včetně Zprávy o výsledku přezkoumání hospodaření za rok 2021. Současně přijali opatření, že Jihomoravskému kraji, který provádí audit, již zašlou písemnou informaci o nápravě případných nedostatků včas, to je do patnácti dnů od projednání závěrečného účtu.

Nový znalecký posudek

O znaleckém posudku Správy Národního parku Podyjí na směnu pozemků městyse za hájenku a přilehlou zahradu, které jsou ve vlastnictví Národního parku Podyjí v Nové Vsi, jednali zastupitelé. Rozhodli, že nabízená směna je pro městys za těchto podmínek nevýhodná, nechají proto vypracovat nový znalecký posudek pro další jednání o směně.

Obecní studnu si pronajalo Sullagro

Nájemní smlouvu na pronájem obecní studny ve spodní části návsi se společností Sullagro, která provozuje chov brojlerů ve třech halách na okraji Lukova, odsouhlasili zastupitelé. Nájemní smlouva je na dobu neurčitou za cenu 5 000 korun za rok a platí od prvního července letošního roku.

Betonový plot uzavře dvůr

Nabídková cena betonového plotu, který dvůr městyse uzavře a oddělí od multifunkčního hřiště, je 20 352 korun. Zastupitelé souhlasili s jeho vybudováním a vzali na vědomí jeho výstavbu za tuto cenu.

KOHO BUDEME VOLIT

Blíží se komunální volby, a tak městys v květnu uspořádal tradiční anketu. Každý volič dostal do schránky anketní lístek, v němž mohl navrhnout sedm kandidátů do obecního zastupitelstva v nadcházejícím volebním období 2022 až 2026. Při sestavování jednotlivé kandidátky bude k výsledkům ankety přihlédnuto. Nejvíce hlasů získalo pět zastupitelů – Marek Langer, Vojtěch Čabala, Luděk Fiala, Libor Doležal a Vladimíra Hochová. Výsledky celé ankety najdou zájemci na webu Lukova, na úřední desce, v sekci volby.

Kandidátní listiny společně s podpisy na petici mohou odevzdávat další nezávislí kandidáti a sdružení nezávislých kandidátů.

RYBNÍK: LETOS JEN MENŠÍ KAPŘI

Vzhledem k tomu, že během loňského roku docházelo k postupnému úhynu větších kaprů a příčinu se nepodařilo odhalit, městys jako vlastník rybníka se letos rozhodl jen pro zarybnění menšími kapry, o délce mezi 15 až 20 centimetry. Pokud bude letošní sezóna příznivější a k velkým úhynům nedojde, budou příští rok na jaře opět zakoupeny větší ryby.

V LUKOVÉ PŘIVÍTALI ČTYŘI DĚTI

Čtyři děti, které přišly na svět během posledních tří let, byly slavnostně přivítány na úřadu městyse poslední květnovou nedělí. Jsou to - Štěpánka Mačátová, Emílie Molíková, Martin Skoumal a Vojta Fiala. Projev s gratulací rodičům přednesl starosta Marek

Langer, který děti přivítal jako nové občany Lukova. Rodiče dostali finanční dar ve výši 500 korun společně s blahopřáním, s polštářkem ve tvaru sluníčka pro děti, maminky také růži. Vítání doplnilo hudební vystoupení lukovských děvčat se zpěvem písní a recitací básní.

Z KULTURNÍHO A SPOLEČENSKÉHO ŽIVOTA

Masopust i karneval v jednom

Poslední únorová sobota patřila v Lukově masopustnímu veselí. Maškary za doprovodu flašinetáře obešly dopoledne městys, zvonily a halasily dům od domu a zvaly místní na večerní taneční zábavu ve Stodole u Čabalů. Odpoledne se zde konal karneval pro děti se žonglujícím klaunem Čabikem. Večer se bavili dospělí při tanci s hudbou Fanny Music. Pořadatelé, kulturní výbor městyse a dobrovolní hasiči, připravili na obě akce bohatou tombolu.

Děti kouzlily, chlapi hráli fotbal a mládež florbal

„Pálení čarodějnic“ začalo poslední dubnový den na obnoveném fotbalovém hřišti fotbalovým zápasem ženatých mužů proti svobodným. Putovní fotbalový pohár a láhev Bohemia sektu si odnesli „ženáci“.

Pro děti byly připraveny zábavné a sportovní aktivity s čarodějnickou stezkou a čtyřmi kouzelnickými úkoly. Za jejich splnění dostaly čarodějnický certifikát a sladkou odměnu.

Velkou vatra s čarodějnicí zapálil pliváním ohně Vojta Čabala, který po setmění také uspořádal ohňovou show. U menšího ohně si každý mohl opéct špekáčky, které byly zdarma „až do vyčerpání zásob.“ Další novinkou byl noční florbalový „sranda mač“ pod rozsvícenými světly na hřišti s umělým povrchem, který si užili především mladí.

Na závodech ryby „braly“

Více než tři desítky ryb chytily malí a velcí rybáři na Rybářských závodech, které se po vynucené covidové přestávce konaly třetí květnovou nedělí a zahájily letošní rybářskou sezonu v Lukově. V kategorii dětí a mládeže do osmnácti let byli čtyři soutěžící, v kategorii dospělých sedm. Během dopoledního čtyřhodinového dvoukolového závodu s výměnou lovného místa chytily 32 ryb, z toho dva větší kapry s mírou 51 a 55 centimetrů, 18 cejnů, pět plotic a sedm menších kaprů z letošní násady. Prvenství mezi dospělými s 211 body získal R. Vocílka, druhé místo připadlo J. Klikovi (180) a třetí O. Mikuláškoví (156). Nejúspěšnějším rybářem mezi dětmi se stal M. Bañas s 38 body, druhá byla V. Mikulášková (37). Nejlepší rybáři obdrželi drobné dárky a poukázku na nákup do rybářství - vítězové v hodnotě 500 korun, druhé a třetí místo v hodnotě 300 korun. Soutěžící děti si odnesly i sladkou odměnu a diplomy.

Lukovský den:

Přetahovaná, jízdy na motorkách i exotická zvířata

Střelba ze vzduchovky, chytání rybiček, házení kroužků, skok přes švihadlo, stavění věže z kostek a shazování plechovek čekalo na kilometr dlouhé stezce na děti během Lukovského dne. Za splnění těchto dovedností je čekala odměna.

Na hřišti současně probíhaly soutěže družstev ve skákání v pytli, v předávání míče, v běhu kolem mety či v přetahování lanem. Byla zde vystavena také zemědělská technika zapůjčená Agropodnikem Mašovice, nová komunální technika i hasičské auto městyse. „J. Blahoudek zapůjčil tři hry stolního hokeje Stiga, u nichž probíhaly napínavé souboje. Školačka Tereška Tesařová ukázala hady, agamy, myšky i další exotická zvířátka, která doma chová. Členové znojemského motoklubu Divočáci a Václav Čabala každého zájemce ochotně svezli na svých strojích, mezi nimi nechyběli ani někteří rodiče,“ přiblížila místostarostka Hochová. Doplnila, že na hřišti se zastavili i vranovští policisté, aby dětem ukázali své služební auto, do něhož si mohly sednout a prohlédnout si jeho vybavení. Zpestřením programu byl i skákačí hrad, který zapůjčil pan Pospíšil, či malování na obličeje. Současně poděkovala všem, kteří se na akci podíleli a pomáhali bez nároku na jakoukoliv odměnu. Lukovský den uspořádal městys společně s dobrovolnými hasiči poslední květnovou sobotu. Ti zajistili občerstvení, děti dostaly zdarma uzené cigáro, limonádu a nanuk.

Morany skončily v rybníku

Maminka dvou malých dcer Zuzana Mačátová sdružila v Lukově do kreativního kroužku maminky s dětmi předškolního věku, ve kterém se věnovaly různým tvořivým činnostem. Na jaře si vytvořily z textilu, ze dřeva a z dalších

materiálů figuríny Morany a na Smrtnou neděli (3. dubna) s nimi vyšly z návsí k rybníkům. U menšího z nich je podle starého lidového zvyku zapálily a vhodily do vody. Smrtka je symbolem konce zimy a nástupu jara, které ale ten den na sebe nechalo čekat. Bylo chladno, a tak se všichni rádi ohřáli u táborového ohně na hřišti a pochutnali si na opečených špekáčcích. Děti měly malé Morany, velkou nesly lukovské dívky, které průvod také doprovodily zpěvem a hrou na píšťalky a flétničky.

Nejmenší prožili pohádkovou noc

Do Noci s Andersenem, podporující čtení nejmladší generace, se poprvé zapojil Lukov. Konala se druhou dubnovou sobotu na Statku U Čabalů na návsi. Letošní dvacátý ročník této celostátní akce inspirovalo 135. výročí narození malíře, ilustrátora a spisovatele Josefa Lady. Děti si proto foukacími barvami vytvořily na tričko hlavní postavu z Ladovy knihy „Kocour Mikeš“ a po přečtení úryvku pak namalovaly to, co právě slyšely. Kdo chtěl, mohl tam i přespat. Nocležníci si na večeři připravili dva druhy pomazánek, před samotným sečtením, ráno po probuzení měli snídani. Akci připravili manželé Zuzana a Zdeněk Mačátovi s podporou kulturního výboru městyse.

Na setkání

dříve narozených tančily Grácie

Po dvouleté přestávce městys obnovil tradiční setkání starších obyvatel městyse. Pozvání byli všichni občané s trvalým pobytem v Lukově, kteří do 19. června dovršili šedesát let. Ve Stodole U Čabalů bylo pro každého připraveno malé překvapení v podobě dárkové tašky se znakem městyse, lahví vína a pohlednice. Starosta přivítal přítomné a všem popřál do dalších let pevné zdraví. Po obědě proběhlo vystoupení Znojemských grácií, které potěšily svižným a vtipným tanečním vystoupením. Následovala volná zábava do pozdních odpoledních hodin. Je jen škoda, že ze 77 dříve narozených, kteří byli pozváni, jich přišlo jen 27.

HASIČI ZVOU NA DENNÍ I NOČNÍ ZÁVODY

Lukovští dobrovolní hasiči zvou na soutěž v požárním útoku o pohár městyse Lukova, která se koná v sobotu 13. srpna na hřišti za chráněnými byty. Závod začíná v 10 hodin soutěžemi družstev mladších a mladých hasičů. Dospělí dobrovolní hasiči začínají soutěžit ve 21 hodin. Občerstvení je zajištěno.

Místní i přespolní jsou srdečně zváni.

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

V prvním pololetí roku 2022 oslavili významná jubilea tito občané Lukova:

Leden

Marta Šlapanská 70 let

Únor

Petr Vlasák 50 let

Březen

Martin Škorpík 65 let

Roland Jászberényi 60 let

Marie Trochtová 50 let

Červen

Jiřina Čechová 85 let

Alena Pavlíková 50 let

V únoru jsme se rozloučili:

Jarmila Lenikusová 96 let

Marie Klebanová 81 let

Alois Straka 73 let

TŘÍKRÁLOVÁ SBÍRKA PŘEKVAPILA

Nejvíce peněz v šestileté historii konání této charitativní akce v Lukově se vybralo letos. Obyvatelé městyse vložili začátkem ledna, kdy se sbírka konala, koledníkům do kasičky 11 702 korun, pokladnička v prodejně Jednoty vynesla 830 korun. Výsledná částka tak představuje 12 532 korun. Lukovští tím dali najevo, že si velmi váží a cení práce Oblastní charity Znojmo, která sbírku pořádala. Ta totiž pomáhá seniorům, nemocným a hendikepovaným také v našem městysi.

SPORT

Lukovští běžci si „dýchají na záda“

Do Znojemského běžeckého poháru se aktivně zapojují lukovští sportovci. Jeho prvním závodem byla letos v březnu „Velká cena Vinných sklepů Lechovice“. Trať dlouhou 6,4 kilometru zdolal Vojta Čabala za 22 minut a čtyři vteřiny a vybojoval tak prvenství. Druhé místo s časem 23 minut 17 vteřin obsadil Ondřej Šrámek, Josef Hrubý byl pátý (23:58).

Vojta Čabala vyhrál i dubnový „Pohoda Run Únanov“, 10,1 kilometru po polních cestách, lesem a po silnici uběhl za 35 minut 48 vteřin. Stříbro opět patří Ondřeji Šrámkovi (38:45). Ten se jako jediný Lukovák zúčastnil v obci Práche květnového běhu „Jevišovka Run“ o délce 10,2 kilometru a s časem 38 minut jedna vteřina byl první. Červnová soutěž „Lahofer Run“ startovala přímo z vinařské firmy Lahofer a vedla po polních, zpevněných i asfaltových cestách v okolí vinohradů. V závodě zvítězil Vojta Čabala, který zhruba osmikilometrovou trasu uběhl za 31 minut 18 vteřin, Ondřej Šrámek obsadil pátou příčku žebříčku (34:14). Zúčastnil se i červnového T mobile závodu v Hlubokých Mašůvkách na 5,3 kilometru, kde obhájil prvenství s časem 20 minut a 10 vteřin.

Vojta Čabala (vpravo) s druhým Patrikem Bulínem na Lahofer Run

Ondřej Šrámek jako vítěz v Hlubokých Mašůvkách

ZAJÍMAVOSTI Z PODYJSKÉ PŘÍRODY

Nový Hrádek je ostrovem rozmanitých rostlin i živočichů

Nový Hrádek, starý hrad

stojícímu na rakouské straně údolí. Od dobytí Švédskými vojsky v roce 1645, již více než 300 let srůstá tato ruina s přírodou, a je tak jediná v jádrové zóně národních parků v Česku. V 19. století byly vybudovány na jižním svahu pod hradem dnes již pomalu zanikající terasy využívané k pěstování ovocných stromů a révy.

V samém srdci národního parku můžeme obdivovat scenérii dvou do sebe zakleslých ostrožien – rakouského Umlaufu, a moravského Ostrohu. Na skalnaté šiji druhého z nich bylo vybudováno ve 14. a 15. století unikátní gotické dvojhradí Nového Hrádku, jehož rozlehlá zřícenina byla v roce 1992 zpřístupněna veřejnosti. Byla zbudována jako panské sídlo moravským markrabětem Janem Jindřichem, zřejmě jako protiváha ke hradu Kaja,

Divizny jako z pravěku

Vznik unikátních teplomilných společenstev a výskyt významných rostlinných a živočišných druhů umožnilo dlouhodobé odlesnění svahů pod hradem a vápník obsažený v maltě zdí. Během návštěvy nás v létě upoutají mohutné, až dva metry vysoké rostliny s bohatě větveným žlutým květenstvím, které jako by vypadly z pravěku. Jsou to divizny ozdobné, byliny vyskytující se u nás jen v malém okrsku jihozápadní Moravy. Na nádvoří roste kriticky ohrožená, vzácná a teplomilná zapalička největší, mrkvovitá bylina kvetoucí nápadnými okolíky. Na stinných zdech se vyskytují vzácné a nenápadné kapradiny, jako sleziník červený zakřivený, naopak na osluněných zdech hradu roste zářivě žlutě kvetoucí tařice skalní.

Záplavy barevných květů lákají nespočet hmyzích druhů. Mezi jedny z nejvýraznější patří motýli. Na Novém Hrádku tak můžeme během května pozorovat, jak poletují jasoni dyminivkovi nebo pestrokřídleci podražcovi, kteří vynikají svým nápadným zbarvením. Spolu s nimi květy okupují všemožné druhy včel, vos, vosiček a much. Společenstvo brouků je velmi bohaté a zahrnuje druhy potravně vázané na kvetoucí byliny (např. krasci), druhy vyvíjející se ve dřevě (např. tesařík obrovský, roháč obecný, kovaříci a mnoho dalších). Ale také druhy vázané na specifické podmínky jako třeba majku včelovníka zedního, který zde obývá vnitřní zdi hradu, avšak k výskytu stejně jako ostatní majky potřebuje také hostitele larev, blanokřídlý hmyz.

Divizna ozdobná

Žutinka známe z Ferdy Mravence

V porovnání s jinými místy je na Novém Hrádku bohatá také fauna mravkolů. Všichni známe Žutinka ze Sekorova Ferdy Mravence. Mravkolev běžný, který mu byl předlohou, tu žije hojně a ve velkých počtech. Vzácně se zde vyskytuje ale také nápadný mravkolev okatý, jehož larvy se vyvíjí v dutinách listnatých stromů a Nový Hrádek je jedním z mála míst, kde v Česku žije. Spáry ve zdech jsou často navštěvovány různými druhy plžů, kteří využívají vápník z malty jako stavební materiál pro svoje ulity.

Včelovník zední

Ráj pro hady a ještěrky

Od jara do podzimu dominují zřícenině převážně plazi. Velmi hojné a všudypřítomné jsou ještěrky zelené. Při troše štěstí je možné vidět také našeho největšího hada, užovku stromovou. Právě pozůstatek stavby s různými dutinami ve zdech, staré dřevo nebo kompost jsou typická prostředí pro její výskyt. Poloha uprostřed lesního komplexu podél řeky Dyje a množství vhodných úkrytů představuje velmi významné místo také z hlediska zimování netopýrů. Ve sklepích nebo podzemních prostorách zde pravidelně společně zimuje více než 150 jedinců netopýra nejmenšího a netopýra hvězdavého a dalších pět až sedm druhů. Během teplých nocí se z okolí ozývá typické pískání plcha velkého. V dutinách stromů zde běžně hnízdí puštlík obecný, datel černý nebo strakapoudi. Okolní skály jsou teritoriem několika párů výra velkého.

V osidlování zříceniny jednotlivými druhy rostlin a živočichů a dynamice jejího pohlcování vegetací, můžeme číst jako v terénní učebnici ekologie. Přímo před námi je významný ostrov biodiverzity, který reprezentuje velkou část druhů žijících v národním parku na jednom místě.

Užovka stromová

Netopýr nejmenší

HISTORICKÁ PŘÍLOHA

7. část

STOLETÍ PŘED TŘICETILETOU VÁLKOU (1517 - 1617) – pokračování

V roce 1558, tedy krátce nato, získává novohrádecké dominium – již oddělené od Jaroslavice – vlastník Vranova Petr Čertorejský z Čertorej. Koupě je intabulována 1560.^{1/}

A zde se chvíli zastavme. Vladyka Petr Čertorejský totiž podle kupní smlouvy přebírá spolu s ostatním nemovitým zbožím městečko!/ Lukov s farou, poplužním dvorem, pivovarem a sladovnou. Znamená to, že lukovská ves byla takto povýšena zřejmě někdy v padesátých letech 15. století, tedy za vlády předchozího majitele Volfa Krajíře staršího, vysokého zemského úředníka, který měl ke dvoru a panovníkovi blízko. Jeho motivace byla jednoznačná. Prosperita místa byla zárukou, že lidé setrvají a že se poddanská renta zvýší. Prolínal

Otiskl lukovského typáře z 16. století

se tak zájem vrchnosti, podpořený navíc nadstandardní koncentrací panských výrobních provozů v Lukově, a hospodářský zájem obyvatel. Privilegium se bohužel nedochovalo, mlčí i pozdější prameny. Nemůžeme proto odpovědně posoudit, jakými dalšími výsadami a svobodami mohlo městečko od té doby disponovat. Bývalo ale při této příležitosti zvykem, že král, aby podpořil jeho ekonomiku, uděloval často právo výročního trhu. Absolutní jistotu však nemáme.

Petr Čertorejský, nový majitel vranovského a novohrádeckého dominia, pak zvýšil status lukovského městečka udělením práva pečete.^{2/} Zřejmě to byl právě on, protože v roce 1568 stejnou výsadou obdaroval Vranov jako svoje kmenové sídlo.^{3/} Ve vranovském i lukovském případě přitom nešlo o znak obce v pravém slova smyslu podmíněný panovnickým privilegiem, ale o pečetní znamení užívané jako obecní znak. Petr, pokud je náš odhad správný, tak odpovídajícím způsobem reagoval na aktuální potřeby lukovské samosprávy. Samotná pečeť s českým opisem „MIESTECZKO LUKOWA“, v jejímž pečetním poli jsou tři věže se vstupní bránou, se vztahuje buď k Novému Hrádku, nebo spíše připomíná konkrétní opevnění, které v městečku v této době asi existovalo.^{4/} Nešlo jistě o odolné hradby proti ozbrojenému nepříteli, ale o jednoduché a pragmatické

ohrazení zastavěného areálu obce vymezující jeho autonomii v krajině, zesilující jeho vnější bezpečnost v mírové době a vůbec napomáhající k udržení pořádku a k výkonu strážní či „policejní“ služby jen obecně odhadnutelného obsahu a rozsahu.

V roce 1568 Petr Čertorejský, který byl zřejmě také nekatolíkem,^{5/} panství prodává, a to vdově Esteře z Dietrichštejna.^{6/} Nová majitelka byla tvrdohlavou a svárlivou sudičkou, vedla často z malicherných důvodů řadu sporů se svými sousedy, se znojenskou městskou radou, s Louckým klášterem, také se šlechtou z nedalekého dolnorakouského Drosendorfu, i když v tomto případě se za ni postavili moravští stavové. A především byla přísnou a energickou luteránkou. Proto nepřekvapuje, že využívá či spíš z pohledu katolické církve zneužívá patronátních práv ke kostelům dominia, podněcuje k neplacení desátků katolickým farářům a do svých obcí, kde je to možné, povolává evangelické duchovní.^{7/}

V Lukově je pro její snahu úrodná půda. Již v roce 1553, tedy ještě za Krajířů, „odpadl“ a konvertoval místní katolický farář.^{8/} Ostatně, nebylo to zase tak neobvyklé. Podle kvalifikovaného odhadu byla na Moravě v polovině 16. století obsazena katolickými faráři jen asi desetina far, ostatní byly buď bez kněze, nebo je - velkou většinou - drželi nekatolíci.^{9/} Lukov byl proto, aspoň podle děkanské vizitační zprávy z roku 1657, dočasně přifařen do jedenáct kilometrů vzdálených Štítar.^{10/}

S příchodem Estery se ale vše změnilo, protože jako patronka povolala na lukovskou faru a na ní usadila luteránského kazatele Pavla Stussbergera, původně jihlavského soukenického tovaryše. Ten se svými farníky využíval menší, později přestavěný gotický kostel situovaný v horní části návsi, tedy uprostřed tehdejšího hřbitova, kde dnes stojí barokní kostel sv. Jiljí.^{11/}

Proti šíření evangelického náboženství mezi katolickými farníky v Podmoří, tedy mezi vlastními klášterními poddanými, kteří byli oficiálně přifařeni do Lukova, se pak vehementně ozval premonstrátský opat Louckého kláštera Šebestián Freytag z Čepirohu. Zakázal jim platit desátky, nařídil, aby se zpovídali v Mašovicích, a především se obrátil se stížností na císaře Rudolfa II. Ale nic nepomohlo.^{12/}

Koncem osmdesátých let aktivní, ale přece jen málo snášenlivá Estera, na kterou se množily stížnosti i u pražského dvora, byla přinucena postoupit svoje statky bratru Adamovi, bývalému vychovateli císaře Rudolfa II., a to za jednorázovou sumu 20 000 zlatých.^{13/} Ten však 1590 umírá. Dědí jeho tři synové tak, že Maxmilián a František, budoucí kardinál a biskup olomoucký, získávají Vranov a Zikmund od Vranova oddělené novohrádecké dominium s Lukovem.

Zikmund byl však tísňěn nedostatkem finančních prostředků a tak se již 1601 panství zbavuje. Novým vlastníkem, opět na krátkou dobu, se stává za sumu 60 500 zlatých horlivý katolík Ladislav Berka z Dubé.^{14/} Ten poté, co je jako exponent oficiální císařské politiky přinucen stavovskou opozicí vzdát se funkce mo-

ravského zemského hejtmána a ze země se vyprodat, daruje patronátní právo k lukovskému kostelu a k dalším církevním stavbám olomouckému biskupství,^{15/} které jako nejvyšší moravská církevní instituce poskytovalo určitou naději na návrat ke katolickému směřování poddaných. A dosud samostatné novohrádecké dominium prodává v roce 1608 Hansi Volfartu Streinovi ze Schwarzenau, vlastníku spojených jihomoravských dominií Bítov – Uherčice – Vranov.^{16/} Touto majetkoprávní transakcí je Lukov znovu připojen k vranovskému panství a od té doby trvale sdílí jeho osudy.

Nejpozději za vlády Hanse Volfarta, jinak příslušníka panského dolnorakouského rodu, dochází ke zřízení lukovského vrchnostenského soudu vykonávajícího povšechnou civilní spornou i nespornou jurisdikci nad osobami a nemovitostmi. Posílil se tím význam městečka v roli spádového, správního a hospodářského centra. Agenda soudu, jehož působnost se určitě vztahovala nejenom na Lukov, ale i na příslušející osedlé i pusté vsi panství, se nedochovala. Zřejmě i proto, že s největší pravděpodobností musel svoji činnost ukončit velmi brzo, možná již v dvacátých letech 17. století, a to v souvislosti s postupně mizející autonomií novohrádeckého dominia a úlohy Lukova jako jeho centra a dále s dramatickými důsledky, které dopadly na region na počátku třicetileté války.

Existenci soudu dodnes naznačuje pranýř na návsi ve středu obce. Ten stojí na malé terénní vyvýšenině, je z mušlového vápence a má podobu čtyřbokého

Pranýř na návsi s letopočtem 1609

pilíře se skosenými hranami. Završen je krychlovou hlavicí s jehlancem, na níž se vyjímá letopočet 1609.

Lukovský pranýř^{17/} byl místem hanby a utrpení. Jaké tresty byly u něho vykonávány, ale nevíme. Obecně lze říci, že provinilci byli k těmto nástrojům tehdejší spravedlnosti přivazováni řetězy a kolemjdoucí lidé je mohli ponižovat a zbavovat cti - například pliváním, urážkami, posměchem, někdy i ranami. U něho se často prováděly i nařízené tělesné exekuce jako byly výprasky rákoskou, proutěnou metlou nebo karabáčem, výjimečně i vypálení cejchu nebo veřejné vymrskání z obce. K potupnému připoutání byly většinou odsuzováni nevěrné, neposlušné a hádavé ženy, nepoctiví obchodníci a řemeslníci, nactiutruhači, křivopřísežníci, trestaly se tak i drobnější krádeže. Vždy šlo ale jen o lehčí přestupky, závažnější porušení pravidel řešily soudy vyšších instancí.

Poznámky:

- 1/ MZDb II / s. 393, č. 34.
- 2/ Štarha, Ivan a kol.: Znaky a pečeti jihomoravských měst a městeček. Brno 1979., s. 355. – „Na pečeti o průměru 38 mm přitiskné roku 1749 k rektifikačním aktům vidíme v pečtním poli tři válcovité věže. Dvě postranní jsou nižší, každá se zaklenutým vchodem bez vrat, se dvěma klenutými okny v prvním patře a nad nimi dvojitou římsu. Střední věž je vyšší, s klenutou branou opatřenou zavřenými dřevěnými vraty se závorou po pravé a se dvěma závěsy po levé straně. V prvním patře je jedno a ve druhém dvě klenutá okna, nad nimiž je patrná dvojité římsy a nad ní kuželovitá střecha s makovicí ve špičce. Opis na vnitřní straně ve dvojité, jedné slabší a druhé silnější lince, na vnější straně v jedné lince s věnci: „MIESTECZKO LUKOWA“.
- 3/ Peřinka, F. V.: Vlastivěda moravská, Vranovský okres (č. 70), s. 54.
- 4/ Ohrazení městečka se nedochovalo ani v názvu. Muselo být někdy po třicetileté válce rozebráno a použito jako stavení materiál. Je to obvyklý úkaz, podobně zaniklo například ve Vranově.
- 5/ Tamtéž, s. 54. Na možnou nekatolickou konfesijní orientaci Petra Čertorejského usuzujeme proto, že ho v roce 1562 pohnal vranovský farář Zikmund, protože mu odpíral církevní desátky z Šafova a z dvou poddaných ve Starém Petříně.
- 6/ MZDb III / s. 30, č. 77.
- 7/ Janíček, Karel - Paukert, Jiří: Státní zámek Vranov nad Dyjí. Brno 1987, s. 12.
- 8/ Peřinka, F. V.: Vlastivěda moravská, Vranovský okres (č. 70), s. 142.
- 9/ Válka, Josef: Morava reformace, renesance a baroka. In: Vlastivěda moravská. Dějiny Moravy, díl 2. Brno 1996, s. 60.
- 10/ Peřinka, F. V.: Vlastivěda moravská, Vranovský okres (č. 70), s. 142.
- 11/ WOLNY, G.: Kirchliche Topographie von Mähren, IV. Band. Brünn 1861, s. 199. Viz též FRODL, G. – BLASCHKA, W.: Der Kreis Znaim von A bis Z, s. 198–199. Tento titul je z literatury jediný, který se pokouší starý kostel datovat. Jím uváděné 16. století, kdy měl být postaven, představuje ale dataci chybnou, lukovská sakrální stavba byla nepochybně pořízena v 14. nebo spíše v 15. století, a to jako gotická, s žebrovou klenbou. Viz JANÍČEK, K. – JANÍČKOVÁ, M.: Farní kostel sv. Jiljí v Lukově u Znojma v širších souvislostech, Brno 2019, s. 13–18.
- 12/ Wolny, Gregor: Kirchliche Topographie von Mähren, IV. Band. Brünn 1861, s. 199.
- 13/ MZDb III / s. 190–191, č. 29.
- 14/ Tamtéž, s. 328–329, č. 26.
- 15/ PEŘINKA, F. V.: Vlastivěda moravská, s. 138 a 143. Viz též WOLNY, G.: Kirchliche Topographie von Mähren, IV. Band, s. 199 aj.
- 16/ Tamtéž, s. 472–473, č. 90.
- 17/ Pranýř je cenným pramenem místní a v širším smyslu i regionální hmotné kultury. Z tohoto důvodu je i zapsán do Státního seznamu kulturních památek pod rejstříkovým číslem 28010/7-6541 a je tedy pod památkovou ochranou českého státu.

FOTOGALERIE

Masopust - únor

Dětský karneval – únor

Vynášení Morany – duben

Noc s Andersenem – duben

Pálení čarodějnic – duben

Lukovský den – květen

FOTOGALERIE

Setkání dříve narozených – červen

Více fotografií je na webu a Facebooku městyse.

TIRÁŽ: Lukovský zpravodaj je evidován u Ministerstva kultury ČR pod číslem E 24 291. Vydavatelem je městys Lukov, č. p. 92, 669 02 Znojmo, IČO 00636843. Vychází dvakrát ročně v lednu a červenci. Je určen pro obyvatele Lukova, do každé domácnosti zdarma. Náklad 130 kusů. Formát A5, počet stran 24. Neprodejné. Přetisk jen se souhlasem vydavatele. Autoři textů Marek Langer, Vladimíra Hochová, Jitka Mitysková (také editorka), Zdeněk Mačát (Zajímavosti z podyjské přírody), Karel a Miroslava Janíčkovi (Historická příloha). Autoři fotografií: Jana Langerová (5x), Jitka Mitysková (18x), Lucie Bulínová (1x), Zdeněk Mačát (3x) Jana Juráková (1x), Filip Trnka (1x), Petr Lazárek (1x), Petr Grégr (1x), Státní okresní archiv Znojmo (1x).